

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Кж-08-000 079
Бања Лука, 19.6.2008. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Горане Микеш, као предсједника вијећа, Драгомира Миљевића и Реџиба Бегића као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог А. Ј., због кривичних дјела недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. тешког убиства у покушају из члана 149. став 1. тачка 7. у вези са чланом 20. Кривичног закона Републике Српске и кривичног дјела изазивања опште опасности из члана 402. став 1. у вези са ставом 3. и 5. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама Окружног тужиоца из Добоја и браниоца оптуженог, адвоката И. П. из Д., изјављених против пресуде Окружног суда у Добоју број 013-0-К-08- 000 002 од 21.3.2008. године, у сједници вијећа којој су присуствовали Главни Републички тужилац Амор Букић, оптужени и његов бранилац, донио је 19.6.2008. године

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе Окружног тужиоца из Добоја и браниоца оптуженог А. Ј. и потврђује пресуда Окружног суда у Добоју број 013-0-К-08- 000 002 од 21.3.2008. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Добоју број 013-0-К-08- 000 002 од 21.3.2008. године, оптужени А. Ј. је оглашен кривим због кривичних дјела недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и кривичног дјела тешког убиства у покушају из члана 149. став 1. тачка 7. у вези са чланом 20. КЗ РС, па му је за кривично дјело из члана 399. став 1. КЗ РС утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) мјесеци, а за кривично дјело из члана 149. став 1. тачка 7. КЗ РС казна затвора у трајању од 8 (осам) година, па је примјеном члана 42. став 2. тачка 2. КЗ РС, осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 8 (осам) година и 5 (пет) мјесеци.

По члану 44. став 1. КЗ РС оптуженом је у изречену казну урачунато вријеме проведено у притвору од 16.12.1997. године, па надаље.

На основу члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку (у даљем тексту: ЗКП), ослобођен је дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

Изречана му је мјера безбједности одузимања једне ручне бомбе – кашикаре, а на основу члана 399. став 6. а у вези са чланом 62. став 3. КЗ РС.

Оштећана – РС – МУП је на основу члана 108. став 3. ЗКП-а, са имовинско-правним захтјевом, упућена на парницу.

Истом пресудом оптужени је на основу члана 290. тачка в) ЗКП-а, ослобођен од оптужбе, због кривичног дјела изазивања опште опасности из члана 402. став 1. у вези са ставом 3. и 5. КЗ РС.

Против те пресуде благовремено су изјавили жалбу Окружни тужилац из Добоја и бранилац оптуженог.

Окружни тужилац првостепену пресуду у осуђујућем дијелу побија због одлука о утврђеним казнама и одлуке о јединственој казни, а у ослобађајућем дијелу због битне повреде одредаба кривичног поступка и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Предлаже да се у осуђујућем дијелу првостепена пресуда преиначи и оптуженом утврде веће казне од оних утврђених побијаном пресудом и осуди на већу јединствену казну, а да се у ослобађајућем дијелу првостепена пресуда укине и у том дијелу одреди одржавање претреса пред Врховним судом Републике Српске.

Бранилац оптуженог пресуду побија због битних повреда одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни. Предлаже да се првостепена пресуда преиначи у погледу правне оцјене дјела када је ријеч о кривичном дијелу тешког убиства у покушају, те за дјела за која је оглашен кривим утврде блаже казне и да му се изрекне блажа јединствена казна, или да се у осуђујућем дијелу побијана пресуда укине и одреди одржавање претреса пред Врховним судом Републике Српске.

Бранилац оптуженог је поднијела одговор на жалбу Окружног тужиоца у којем предлаже да се та жалба одбије, а њезина уважи.

На сједници вијећа жалиоци су изложили ижалбе и остали у свему код навода и приједлога које су у жалбама изнијели.

Разматрајући спис, жалбе и побијану пресуду, одлучено је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Битну повреду одредаба кривичног поступка, жалба браниоца оптуженог види у томе да првостепена пресуда не садржи разлоге о одлучним чињеницама, те да су разлози о тим чињеницама неразумљиви и нејасни. За ту тврдњу износи аргументацију да из изнесених разлога за осуђујући дио пресуде није јасно на

основу чега суд долази до закључка да у моменту када је оптужени бацио бомбу, на паркингу није било других лица, осим припадника полиције, јер да из садржаја изведених доказа, произилази супротно. Исто тако ова жалба истиче да није разјашњен мотив оптуженог да баци бомбу, јер када је ријеч о другој бомби коју је оптужени имао у руци, пресуда износи неразумљиве и неутемељене закључке, да ту – другу бомбу оптужени није бацио јер да је хтио себи обезбједити сигуран одлазак са лица мјеста. Из чињенице да оптужени није бацио другу бомбу, жалба закључује да се ради о добровољном одустанку од започетог дјела.

Такође се у жалби истиче да пресуда није изнијела ваљане разлоге за примјену одредбе члана 20. КЗ РС, посебно да ли је до блажег кажњавања оптуженог за кривично дјело тешког убиства дошло ради тога што је дјело остало у покушају. Коначно, у оквиру овог основа побијања првостепене пресуде истиче се да пресуда није дала оцјену вјеродостојности противрјечних исказа неких свједока.

Побијајући пресуду због повреде кривичног закона жалба истиче да би се у поступању оптуженог описаном у дијелу изреке осуђујућег дијела пресуде, који је правно квалификован као тешко убиство у покушају, могло радити о кривичном дјелу из члана 402. став 5. у вези са ставом 4. и 1. КЗ РС, па да је тиме на штету оптуженог повријеђен кривични закон.

У сегменту чињеничне основе осуђујућег дијела првостепене пресуде жалба истиче да првостепени суд чињенично стање није утврдио ни потпуно ни правилно, указујући на погрешну оцјену исказа саслушаних свједока односно на противрјечност њихових исказа, посебно свједока полицајаца који су заинтересовани за исход поступка с једне, те исказа свједока Д. Н., Д. Ј. и С. О., с друге стране. У овом сегменту побијања пресуде указује се, на мањкавост скице лица мјеста, јер у истој нису уцртани сви трагови, те на мањкавост фотодокументације, из које се ништа не може видјети.

Коначно, када побија одлуку о утврђеним казнама као и о јединственој казни жалба истиче да је првостепени суд, при утврђивању казне за кривично дјело тешко убиство у покушају, цјенио као отежавајућу околност да је бомба бачена према службеним возилима и полицајцима, а да та радња чини битно обиљежје овог кривичног дјела, па да због тога није могла бити узета као отежавајућа околност код утврђивања казне за ово дјело.

Проговоре жалбе браниоца, за сваки од жалбених основа побијања пресуде, овај суд оцјењује неоснованим.

Битна повреда одредаба кривичног поступка, која би се састојала у противрјечности изреке и разлога пресуде или одсуства разлога о одлучним чињеницама, по оцјени овога суда није почињена. Побијана пресуда је дала потпуне и исцрпне разлоге на основу којих се може јасно закључити да је оптужени у вријеме, на начин и под околностима, описаним у изреци осуђујућег дијела првостепене пресуде, предузео радње које су исправно правно оквалификоване као кривично дјело тешког убиства у покушају из члана 149. став 1. тачка 7. у вези са чланом 20. КЗ РС. Те разлоге у цјелости прихвата и овај

суд. Чињеница да оптужени није бацио и другу бомбу не указује – како се то неосновано истиче у жалби браниоца да се овдје ради о добровољном одустанку од извршења дјела. Ово због тога, што је оптужени бацањем једне бомбе у правцу полицајаца и службених возила полиције, када долази и до конкретне посљедице изражене у тешкој тјелесној повреди оштећеног полицајца Д. П., довршио радњу извршења дјела, а изостанак смртне посљедице је изван психолошког односа оптуженог према дјелу у цјелини. Бомбу је бацио када су се у непосредној близини службених возила налазили и други полицајци (њих седам), о чему је побијана пресуда правилном оцјеном изведених доказа дала ваљане разлоге, који се не могу довести у сумњу приговорима жалбе браниоца у сегменту побијања пресуде због битне повреде одредаба кривичног поступка.

Неосновани су и приговори из те жалбе да је на штету оптуженог повријеђен кривични закон, јер да је радње оптуженог у дијелу изреке пресуде које су означене као кривично дјело тешког убиства у покушају требало правно квалификовати као кривично дјело изазивања опште опасности из члана 402. став 5. у вези са ставом 4. и 1. КЗ РС. Ти су приговори неосновани, јер је оптужени бацањем бомбе у правцу полицајаца, са удаљености од 10 – 20 м, а прије тога упућујући псовке и пријетње да ће их убити, свјестан убитачног дејства ручне бомбе, дакле свјестан да може лишити живота полицајце и он ту посљедицу и хоће, дакле у односу на смртну посљедицу поступа са директним умишљајем, па су ради тога његове радње правилно квалификоване као кривично дјело убиство у покушају из члана 149. став 1. тачка 7. у вези са чланом 20. КЗ РС.

И чињенично стање у овој кривично-правној ствари је утврђено и потпуно и правилно, а ни тај приговор жалбе браниоца није основан. Прије свега побијана пресуда је своје закључке да је оптужени то дјело починио засновала на материјалним доказима (записник о увиђају, скица лица мјеста и фотодокументација) а потом и на исказима у поступку саслушаних свједока С. Ц., те полицајаца С. В., Б. И., Д. П., Е. С., М. Ј., Г. П., Ј. Ј. и Г. Г. Сви су ови свједоци идентично исказали, под којим околностима је оптужени бацио бомбу у правцу полицајаца, када су се ови повукли уназад, око службених возила полиције, па је првостепени суд основано поклатио вјеру њиховим исказима, а и материјални докази (кратер на паркинг простору и кашика ручне бомбе), указују на тачност њихових исказа. И други проведени докази по првостепеном суду, учвршћују исправан закључак побијане пресуде да је оптужени починио оба кривична дјела за која је оглашен кривим. Неосновано се у жалби браниоца оптуженог истиче да скица лица мјеста не одражава стварно стање. Истина, у скицу лица мјеста нису учртана сва возила која су се налазила на паркинг простору када је бомба бачена, али из исказа свједока, на које се позива побијана пресуда, произилази гдје су се та возила тачно налазила, а посебно полицијско возило “Голф IV”. Све то говори у прилог исправном закључку побијане пресуде да су релевантна чињенична утврђења изреке осуђујућег дијела те пресуде потпуна и правилна, а да су приговори жалбе браниоца у овом сегменту побијања пресуде, неосновани.

Жалба браниоца оптуженог побија првостепену пресуду и због одлуке о утврђеним казнама, те изреченој јединственој казни, предлажући да се оптуженом за дјела за која је оглашен кривим утврде блаже казне, те изрекне

блажа јединствена казна. У овом сегменту побијања пресуде, жалба истиче, да када је ријеч о утврђеној казни за кривично дјело тешког убиства у покушају, првостепени суд је оптуженом узео у обзир као отежавајућу околност чињенице које чини битно обиљежје овог кривичног дјела, па да је утврђена казна престога, јер ове чињенице не могу бити узете као отежавајуће околности. Тај став жалбе је погрешан. Наиме, кривично дјело тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 7. КЗ РС постоји и у случају ако је само једно службено лице лишено живота, или ако је лиштење живота само једног лица покушано. У конкретном случају, изрека пресуде утврђује да је оптужени бомбу бацио према полицајцима, дакле, према више службених лица, па се та чињеница код утврђивања казне може узети као отежавајућом околношћу, јер прелази ону криминалну количину која је довољна за правну квалификацију радњи по члану 149. став 1. тачка 7. а у вези са чланом 20. КЗ РС. Дакле, тај приговор жалбе браниоца оптуженог није основан. За оба кривична дјела, правилном оцјеном свих олакшавајућих и отежавајућих околности, оптуженом су утврђене казне које су у свему примјерене тежини почињених дјела, степену кривичне одговорности оптуженог и околностима под којима су та дјела почињена. Првостепени суд је правилно, а уважавајући утврђене олакшавајуће околности, оптуженом за кривично дјело тешког убиства у покушају, утврдио казну затвора у трајању од 8 (осам) година, примјеном одредаба КЗ РС о ублажавању казне, а за кривично дјело из члана 399. став 1. КЗ РС оптуженом је утврђена најмања мјера казне прописане за ово кривично дјело. И јединствена казна, коју побијана пресуда изриче оптуженом је стога нужна ради остваривања сврхе кажњавања прописане одредбом члана 28. КЗ РС, због чега се приговори жалбе браниоца указују неоснованим.

И жалба Окружног тужиоца побија првостепену пресуду због одлука о утврђеним казнама и осуди на јединствену казну, залажући се да се оптуженом, за дјела за која је оглашен кривим утврде веће казне, те да се осуди на већу јединствену казну. Ти приговори нису основани, из разлога који су дати у одговору на наводе жалбе браниоца оптуженог у оквиру у којем побија првостепену пресуду због одлуке о утврђеним казнама, као и у одлуци о изреченој јединственој казни затвора.

Са наведених разлога, а када је о осуђујућем дијелу изреке пресуде ријеч, жалбе нису основане.

Жалба Окружног тужиоца побија ослобађајући дио првостепене пресуде због битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно утврђеног чињеничног стања као и повреде кривичног закона, износећи аргументацију да је првостепени суд погријешно када је оптуженог ослободио од оптужбе за радње из изреке овог дијела пресуде. Ти су жалбени приговори по оцјени овога суда неосновани.

Образлажући ову одлуку, побијана пресуда је на основу изведених доказа извела исправан закључак да радњама описаним у изреци овог дијела пресуде, оптужени није проузроковао конкретну опасност за живот људи или имовину већег обима, јер из прихваћеног исказа вјештака С. О.1, произилази да се ручна бомба М-52 – кашикара, активира отпуштањем кашике, а да оптужени ту радњу није предузео, што упућује на закључак да нема поузданих доказа да је

оптужени починио кривично дјело онако како је оно описано у изреци ослобађајућег дијела ове пресуде. Наиме, опасност за живот људи или имовину већег обима, мора бити конкретна, а у овом случају ради се о апстрактној опасности. Тај услов, да опасност за живот људи или имовине мора бити конкретна, мора се остварити за било који облик кривичног дјела изазивање опште опасности из члана 402. КЗ РС. Из тих разлога и овај суд налази да заиста нема поузданих доказа да је оптужени починио кривично дјело изазивање опште опасности из члана 402. став 1. у вези са ставом 3. и 5. КЗ РС, па је првостепени суд правилно поступио када је оптуженог, на основу члана 290. тачка в) ЗКП-а, ослободио од оптужбе.

Како из свих наведених разлога жалбе нису основане, то је ваљало обје жалбе одбити и на основу члана 319. ЗКП-а, првостепену пресуду потврдити.

Записничар

Соња Матић

Предсједник вијећа

Горана Микеш

За тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић